

سوالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۳/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰ http://aee.medu.ir			

ردیف	نمره	سوالات (پاسخ نامه دارد)				
		الف تاریخ ادبیات (۲ نمره)				
۰/۵		۱- واژه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. الف) اوّین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه فارسی پرداخت، (میرزا آقا تبریزی - میرزا جهانگیر خان صور اسرافیل) بوده است. ب) اوّین رمان اجتماعی را، «مرتضی مشقق کاظمی» در سال ۱۳۰۱ با نام (شمس و طغرا - تهران مخفوف) منتشر کرد.				
۰/۲۵		۲- کدامیک از جملات زیر، درست است؟ الف) شاعران جریان «سمبولیسم اجتماعی» یا «شعر نو حماسی» بیشتر به مسائل سیاسی، اجتماعی، مشکلات و آرمان‌های مردم توجه دارند. ب) «سید محمد علی جمالزاده» را با مجموعه داستان «تلخ و شیرین» آغازگر داستان نویسی فارسی به شیوه نوین می‌دانند.				
۰/۲۵		۳- نثر پرشتاب و بریده بریده ..... را با عنوان «نشر تلگرافی» یاد می‌کنند. الف) اسماعیل فصیح ب) جلال آل احمد ج) محمود دولت‌آبادی د) هوشنگ گلشیری				
۰/۲۵		۴- یک اثر از «مهدی اخوان ثالث» نام ببرید. ۵- کدام یک از موارد ستون «ب» به جملات ستون «الف» مربوط است.(یک مورد در ستون «ب» اضافی است).				
		<table border="1"> <tr> <td>گروه «ب»</td> <td>گروه «الف»</td> </tr> <tr> <td>رمان نویسی ترجمه داستان محتوای شعر</td> <td>۱) روح حماسی اشعار دوران مقاومت که با موجی از عرفان آمیخته شده است، موجب تحول و دگرگونی زبان و ..... می‌شود. ۲) سال‌های پس از جنگ، دوران اوج شکوفایی ..... در ایران بود.</td> </tr> </table>	گروه «ب»	گروه «الف»	رمان نویسی ترجمه داستان محتوای شعر	۱) روح حماسی اشعار دوران مقاومت که با موجی از عرفان آمیخته شده است، موجب تحول و دگرگونی زبان و ..... می‌شود. ۲) سال‌های پس از جنگ، دوران اوج شکوفایی ..... در ایران بود.
گروه «ب»	گروه «الف»					
رمان نویسی ترجمه داستان محتوای شعر	۱) روح حماسی اشعار دوران مقاومت که با موجی از عرفان آمیخته شده است، موجب تحول و دگرگونی زبان و ..... می‌شود. ۲) سال‌های پس از جنگ، دوران اوج شکوفایی ..... در ایران بود.					
۰/۲۵		۶- در متن زیر، یک واژه نادرست به کار رفته است، درست آن را بنویسید. «عرضه هنر «عارف قزوینی» تصنیفها و ترانه‌های میهنی‌ای بود که در برانگیختن مردم و آزادی‌خواهی نقش بسیار مؤثری داشت. او مضامین طنز و ستیز با نادانی را با آوازی زیبا و پرشور می‌خواند.»				
		سبک شناسی : (۲ نمره)				
۰/۵		۷- در بیت زیر از «ملک الشّعراًی بهار»، کاربرد واژه مشخص شده، جزء کدام سطح از سبک شعر در «دوره بازگشت و بیداری» است؟ بادافره کفر کافری چند»				
۰/۵		۸- در جاهای خالی، کلمات مناسب بنویسید. الف) اندیشه حاکم بر داستان‌های دهه اول پس از پیروزی انقلاب، ابتدا سیاسی و در مرحله بعد، ..... است. ب) در شعر سنتی دوره انقلاب اسلامی تقليید از سبک عراقی و ..... و تمایل به آن‌ها زیاد است.				
۰/۲۵		۹- کدام یک از ویژگی‌های زیر، «وجه اشتراک» سطح زبانی شعر «دوره بازگشت و بیداری» و «دوره معاصرنا انقلاب اسلامی» است؟				
۰/۲۵		الف) کم توجهی کاربرد جمله‌ها و ترکیبات زبانی در شعر ب) آشنایی زدایی زبانی و روی آوردن به ترکیبات بدیع ج) سادگی و روانی زبان شعر				
۰/۲۵		۱۰- کدامیک از عبارت‌های زیر بیانکر ویژگی «سطح ادبی» سبک نثر دوره بیداری است? الف) یکی از ضعف‌های تکنیکی در اغلب داستان‌های دوران مشروطه، حضور راوی سوم شخص در بعضی صحنه‌های داستان است. ب) بسیاری از نثرهای دوره بیداری به ویژه نثر داستانی به موضوع تنفر از خرافات می‌پردازد.				
		ادامه سوالات در صفحه دوم				

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۳/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰ http://aee.medu.ir			

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره
۱۱	۱۱- هر یک از جملات زیر، مربوط به کدام یک از ویژگی‌های (زبانی- ادبی - فکری) است؟ الف) در دهه هشتاد شاهد داستانک نویسی (مینی‌مال) و مدرن‌نویسی هستیم. ب) موضوع شعر در ادبیات معاصر، محدود نیست و بسیار تنوع دارد و شاعر برای انتخاب موضوع آزاد است.	۰/۵
۱۲	موسیقی شعر : (۶ نمره) ۱۲- کدام یک از ابیات زیر، دو برش آوایی دارد (با دو وزن خوانده می‌شود)؟ الف) ماه فرو ماند از جمال محمد ب) بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست	۰/۲۵
۱۳	۱۳- برای هر یک از ابیات زیر، یکی از وزن‌های داخل کمانک را انتخاب کنید. (ناهمسان- همسان یک پایه ای - همسان دولختی)	۰/۷۵
۱۴	۱۴- در بیت «در دام فتاده آهوی چند الف) چرا مصوت بلند / و / در کلمه «آهو» کوتاه تلفظ شده است؟ ب) شاعر در واژه «آهو» از کدام اختیار شاعری داخل کمانک مقابله، استفاده کرده است؟ (وزنی - زبانی) ج) چند هجای کشیده (بدون توجه به اختیارات شاعری) در بیت وجود دارد؟	۱
۱۵	۱۵- در کدام یک از واژگان بیت زیر، مصوت بلند «ی»، همواره کوتاه است? «به دشت دل گیاهی جز گل رویت نمی‌روید من این زیبا زمین را آزمودم میهن!»	۰/۲۵
۱۶	۱۶- برای بیت: «دل گفت وصالش به دعا باز توان یافت / عمری است که عمرم همه در کار دعا رفت» کدام وزن ترجیح ندارد؟ الف) مفعول مفاعیل مفاعیل فعالون ب) مستفعل مستفعل مستفعل مستف	۰/۲۵
۱۷	۱۷- در کدام رکن از بیت «چو بشنوی سخن اهل دل مگو که خطاست / سخن شناس نهای جان من خطا اینجاست» اختیار شاعری «ابدا» به کار رفته است؟	۰/۵
۱۸	۱۸- نام بحر کدام یک از ابیات زیر، «رم مثمن سالم» است? الف) هر که چیزی دوست دارد، جان و دل بروی گمارد ب) شیر مردی باید این ره را شگرف	۰/۲۵
۱۹	۱۹- بیت: «یاد باد آنکه ز ما وقت سفر یاد نکرد به وداعی دل غمیدیده ما شاد نکرد» الف) تقطیع هجایی کنید. ب) نشانه‌های هجایی آن را بگذارید. ج) وزن بیت را بنویسید.	۲/۲۵
۲۰	۲۰- نام «قالب» هر یک از اشعار زیر را بنویسید. الف) «می تراود مهتاب / می درخشید شبتاب / نیست یک دم شکند خواب به چشم کس و لیک / غم این خفتة چند / خواب در چشم ترم می‌شکند» ب) هر لحظه به شکلی بت عیار برآمد هر دم به لباسی دگر آن یار برآمد گه پیر و جوان شد	۰/۵

سوالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۳/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰ http://aee.medu.ir			

ردیف	سوالات (پاسخ نامه دارد)	نمره																		
۵	زیبایی‌شناسی: (۶ نمره) ۲۱- در هر یک از بیت‌های گروه «ب» کدام آرایه ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ (در ستون «ب» یک مورد اضافی است).	۱																		
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه «ب»</th> <th>گروه «الف»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>تضاد</td> <td>«من از آن روز که در بند توام، آزادم»</td></tr> <tr> <td>تضمين</td> <td>هستم اگر می‌روم گر نروم نیستم</td></tr> <tr> <td>اسلوب معادله</td> <td>نیارد به نخجیر کردن شتاب</td></tr> <tr> <td>لف و نشر</td> <td>دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را</td></tr> <tr> <td>اغراق</td> <td>احفظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی</td></tr> <tr> <td></td> <td>(۱) موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت</td></tr> <tr> <td></td> <td>(۲) برنه چو تیغ تو بیند عقاب</td></tr> <tr> <td></td> <td>(۳) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را</td></tr> </tbody> </table>	گروه «ب»	گروه «الف»	تضاد	«من از آن روز که در بند توام، آزادم»	تضمين	هستم اگر می‌روم گر نروم نیستم	اسلوب معادله	نیارد به نخجیر کردن شتاب	لف و نشر	دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را	اغراق	احفظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی		(۱) موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت		(۲) برنه چو تیغ تو بیند عقاب		(۳) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را	
گروه «ب»	گروه «الف»																			
تضاد	«من از آن روز که در بند توام، آزادم»																			
تضمين	هستم اگر می‌روم گر نروم نیستم																			
اسلوب معادله	نیارد به نخجیر کردن شتاب																			
لف و نشر	دزد دانا می‌کشد اول چراغ خانه را																			
اغراق	احفظ از جور تو، حاشا که بگرداند روی																			
	(۱) موج ز خود رفته‌ای تیز خرامید و گفت																			
	(۲) برنه چو تیغ تو بیند عقاب																			
	(۳) عشق چون آید برد هوش دل فرزانه را																			
۰/۵	۲۲- برای هر یک از ابیات زیر، آرایه مناسب را از داخل کمانک انتخاب کنید. (الف) چون جواب احمق آمد خامشی این درازی در سخن چون می‌کشی (تلمیح - حسن تعلیل) (ب) من مسلمانم، / قبله‌ام یک گل سرخ / جانمازم چشممه، مهرم نور / دشت سجاده‌من (متناقض نما - مراعات نظری) ۲۳- با توجه به بیت زیر:	۰/۷۵																		
۰/۵	«نرگس همی رکوع کند در میان باغ زیرا که کرد فاخته بر سرو مؤذنی» (الف) شاعر چه دلیلی برای «رکوع گل نرگس» بیان کرده است؟ (ب) این آرایه و هنر شاعرانه چه نام دارد؟																			
۰/۵	۲۴- در بیت «افروختن و سوختن و جامه دریدن پروانه ز من، شمع ز من، گل ز من آموخت» (الف) «لَف اول» را بیابید. (ب) نوع این «لَف و نَشْر» را بنویسید.																			
۰/۵	۲۵- با ذکر دلیل ثابت کنید در بیت زیر آرایه «متناقض نما» به کار رفته است. می‌خورم جام غمی هر دم به شادی رخت خرم آن کس کاو بدین غم شادمانی می‌کند																			
۰/۵	۲۶- در بیت: «روی خوبت آیتی از لطف بر ما کشف کرد / زان زمان جز لطف و خوبی نیست در تفسیر ما» (الف) کدام واژه، آرایه «ایهام تناسب» را به وجود آورده است? (ب) این واژه با کدام کلمه در بیت، «تناسب» برقرار کرده است؟																			
۰/۷۵	۲۷- با توجه به ابیات: ۱- از صدای سخن عشق ندیدم خوش تر یادگاری که در این گندبد دوّار بماند ۲- دل چو غافل شد ز حق، فرمان پذیر تن بود می‌برد هر جا که خواهد اسب، خواب آلوده را (الف) در کدام بیت آرایه «اسلوب معادله» وجود دارد? (ب) چگونه به وجود این آرایه در بیت پی‌برده‌اید؟ (ذکر یک دلیل کافی است)																			
۰/۷۵	۲۸- در بیت «خانه زندان است و تنها بی ضلال / هر که چون سعدی گلستانیش نیست»: (الف) در کدام واژه، آرایه «ایهام» به کار رفته است? (ب) معانی مختلف این واژه را بنویسید.																			
۰/۷۵	۲۹- درسروده «با من بیا به خیابان / تا بشنوی بوی زمستانی که در باع رخنه کرده است»: (الف) آرایه قسمت مشخص شده چه نام دارد? (ب) دلیل خود را برای وجود این آرایه بنویسید.																			
	ادامه سوالات در صفحه چهارم																			

سؤالات امتحان نهایی درس: علوم و فنون ادبی ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی	ساعت شروع: ۸ صبح	نام و نام خانوادگی:
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	تعداد صفحه: ۴	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰/۳/۱۱	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در فوبت خرداد ماه سال ۱۴۰۰ http://aee.medu.ir			

ردیف	نمره	سؤالات (پاسخ نامه دارد)
۱		نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)
۱		<p>۳۰- با توجه به شعر زیر از «قیصر امین پور» به پرسش‌ها پاسخ دهید.</p> <p>سر اپا اگر زرد و پژمرده‌ایم، ولی دل به پاییز نسپرده‌ایم چو گلدان خالی لب پنجره اگر خون دل بود، ما خورده‌ایم اگر داغ دل بود، ما بردده‌ایم اگر دل دلیل است، آوردده‌ایم (الف) یک مورد از ویژگی‌های «فکری» این سروده را بیان کنید. (ب) مفهوم کنایی مصراع «اگر خون دل بود، ما خورده‌ایم» چیست؟</p> <p>۳۱- با توجه به متن زیر:</p> <p>وقتی بچه‌هایی که می‌افتدند، خوابیده به سمت خاکریز نشانه می‌رفتند و آخرین رمک‌هایشان را در آخرین فشنگ‌هایشان می‌بختند و شلیک می‌کردند. جایز نبود که من همچنان بی‌حرکت بمانم و فقط دنبال شما بکردم. آن قسمت خاکریز را که بیشتر آتش به پا می‌کرد، نشانه رفتم و یک خشاب فشنگم را درست در همان نقطه آتش، خالی کردم و با خاموش شدن آن آتش که تیربار به نظر می‌آمد، نیرو گرفتم... «سید مهدی شجاعی»</p> <p>(الف) دو ویژگی «زبانی» برای این متن بنویسید. (ب) نویسنده، این متن را در چه قالبی نوشته است؟</p>
۰/۵		<p>۳۲- شعر زیر سروده «نیما یوشیج» است. یک ویژگی برای آن ذکر نمایید.</p> <p>در شب تیره دیوانه‌ای کاو / دل به رنگی گریزان سپرده / در دره سرد و خلوت نشسته / همچو ساقه گیاهی فسرده / می‌کند داستانی غم‌آور ...»</p>
۰/۵		<p>۳۳- در سروده زیر کدام آرایه به کار نرفته است؟</p> <p>رود می‌نالد / جعد می‌خواند / غم بیاویخته با رنگ غروب / می‌تراود ز لبم قصه سرد / دلم افسرده در این تنگ غروب»</p> <p>(الف) استعاره مکنیه (ب) حس آمیزی (ج) متناقض نما (د) جناس</p>
۰/۵		<p>۳۴- متن زیر از «علی اکبر دهخدا» است، دو ویژگی «زبانی» آن را بیان کنید.</p> <p>«نه، هان! این زمین روی چیه؟ روی شاخ گاو، گاو روی چیه؟ روی ماهی، ماهی روی چیه؟ روی آب، آب روی چیه؟ وای وای! الهی رودهات ببره، چقدر حرف میزئی؟ حوصلم سر رفت آفتابه لگن شش دست، شام و ناهار هیچی! گفت نخور، عسل و خربزه با هم نمی‌سازند.»</p>
۰/۵		<p>۳۵- دو مورد از ویژگی‌های متن زیر از «جمالزاده» را بنویسید.</p> <p>«گفتم ای بابا، خدا را خوش نمی‌آید. این بدبخت‌ها سال آزگار یک‌بار برایشان چنین پایی می‌افتد و شکم‌ها را مدتی است صابون زده‌اند که کباب‌غاز بخورند و ساعت‌شماری می‌کنند. چطور است از منزل یکی از دوستان و آشنايان یک‌دست دیگر ظرف و لوازم عاریه بگیریم؟»</p>
۲۰		جمع نمره فرجامatan نیک باد